

Tisková zpráva

Rozdělení Československa: 25 let od vzniku samostatné ČR a SR

- ⊙ Rozdělení Československa je v České republice i na Slovensku ve srovnání s jinými historickými událostmi vnímáno relativně nejhůře.
- ⊙ Více než dvě pětiny občanů v obou zemích (shodně 46 %) dnes považují tento krok za správný, ovšem průběh rozdělení bez referenda je vnímán v obou státech negativně.
- ⊙ I v tomto šetření se potvrdilo mínění o blízkém vztahu obou států a občané České republiky si většinou myslí, že by takový i měl být.

Zpracovaly:

Paulína Tabery a Zora Bútorová

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i. a Inštitút pre verejné otázky

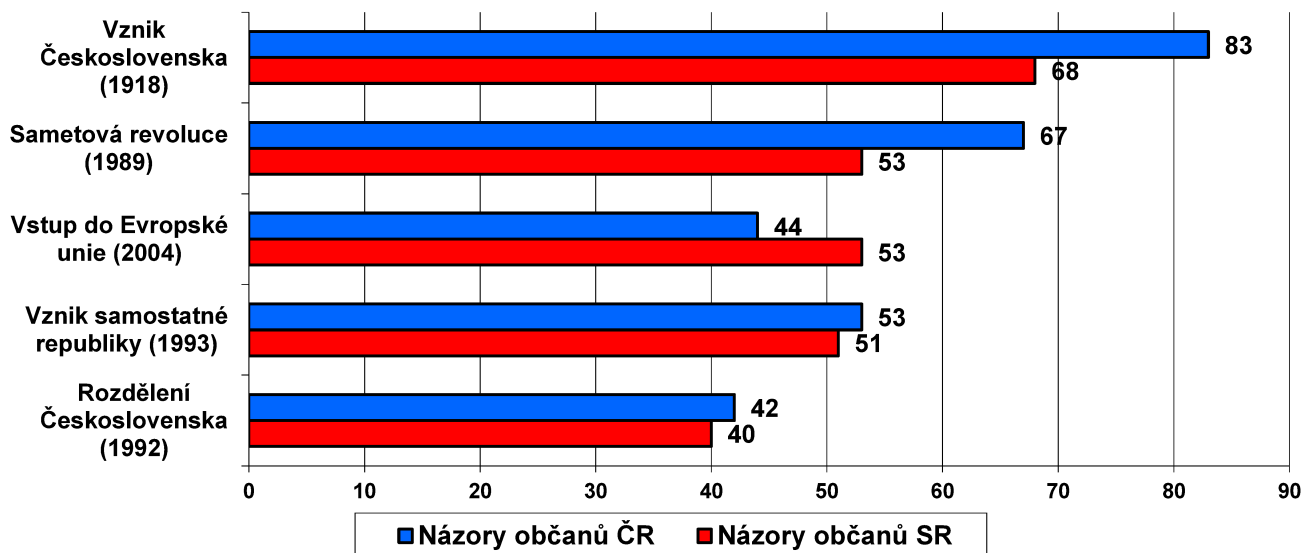
Tel.: 210 310 591; e-mail: paulina.tabery@soc.cas.cz; zora@ivo.sk

Při příležitosti výročí pětadvaceti let od rozdělení Československa na dvě samostatné republiky provedlo Centrum pro výzkum veřejného mínění Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i., a Inštitút pre verejné otázky Bratislava ve spolupráci s agenturou Focus výzkumy mapující názory české a slovenské veřejnosti ohledně rozdělení i vzniku samostatných států. Podobný výzkum byl realizován rovněž před pěti lety, proto tato tisková zpráva obsahuje jak aktuální údaje, tak časové srovnání za obě země.

První z otázek zjišťovala vnímání rozdělení federace v kontextu jiných historických událostí. Hodnocení jednotlivých událostí bylo zjišťováno pomocí sedmibodové škály, na které bod 1 znamenal, že je velmi dobře, že se událost stala, a bod 7, že je velmi špatně, že se událost stala. V grafu 1 je vidět srovnání kladných hodnocení, tedy součet bodů 1 až 3 v dané zemi u každé z událostí.

Graf 1: Hodnocení historických událostí v ČR a SR (% kladného hodnocení - známky 1 - 3 (je dobře, že se to stalo) na 7-stupňové škále)¹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. 10. – 19. 10. 2017, 905 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor. IVO a FOCUS, 4. 10. – 11. 10. 2017, 1003 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor

¹ V každé ze zemí byla položena otázka na vznik země samotné, tedy v Česku na vznik České republiky a na Slovensku na vznik Slovenské republiky.

Znění otázky: CZ: Jak hodnotíte následující historické události?; SK: Ako hodnotíte nasledujúce historické udalosti? Seznam událostí viz graf 1, hodnocení na škále 1-7 od je velmi dobře, že se to stalo (1) po je velmi špatně, že se to stalo (7).

Rozdělení Československa je v tomto srovnání vnímáno relativně nejhůře, když jej kladně hodnotí zhruba dvě pětiny respondentů v obou zemích. Naopak nejlépe hodnocenou historickou událostí v obou zemích je vznik Československa v roce 1918, přičemž v České republice jej takto hodnotí více než čtyři pětiny dospělé populace. Na Slovensku je toto kladné hodnocení o něco nižší, zhruba na dvoutřetinové úrovni. Druhou nejlépe hodnocenou událostí je Sametová revoluce, když ji v České republice pozitivně vnímají dvě třetiny populace a na Slovensku o něco více než polovina. Podobně jako u hodnocení vzniku první Československé republiky, i zde vidíme poměrně velký rozdíl v kladných hodnoceních mezi oběma zeměmi, přičemž v České republice je hodnocení těchto událostí mnohem příznivější.

Jiná situace je ovšem u posuzování vstupu do Evropské unie, když na Slovensku je tato událost kladně hodnocena více než polovinou obyvatel, v České republice je to u o málo více než dvou pětín občanů a přibližuje se hodnocení rozdělení federace. Vznik samostatných republik vnímá příznivě přibližně polovina lidí v obou zemích.

Z časového srovnání plyne, že v České republice došlo k velmi lehkému systematickému posunu všech vybraných událostí, s výjimkou vzniku Československa v roce 1918, směrem k příznivějšímu vnímání, a to včetně rozdělení Československa, ovšem relativní pořadí hodnocení historických událostí se nezměnilo. Ve slovenském hodnocení zase vidíme jisté zhoršení, a to opět systematicky u všech událostí, přičemž pořadí událostí zůstává opět přibližně stejné. Zajímavější je proto srovnání posunů v čase mezi zeměmi. V případě Sametové revoluce se původně stejné hodnocení v tomto roce výrazně liší, když obyvatelé Česka vnímají tuto událost výrazně pozitivněji. Naopak výrazný rozdíl kladného hodnocení vstupu do Evropské unie se trochu zmínil, a co je důležitější, velmi se přiblížilo jak vnímání vzniku samostatného státu, tak i rozdělení federace.

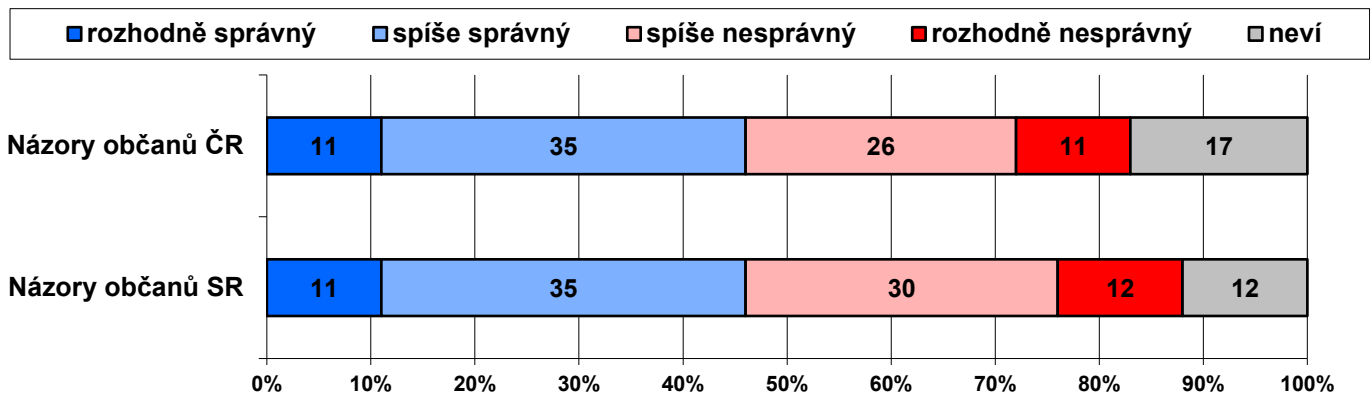
Tabulka 1: Časové srovnání hodnocení historických událostí v ČR a SR (% kladného hodnocení - známky 1 - 3 (je dobře, že se to stalo) na 7-stupňové škále)

	Česká republika		Slovenská republika	
	2012	2017	2012	2017
Vznik Československa (1918)	83	83	71	68
Sametová revoluce (1989)	63	67	64	53
Vstup do Evropské unie (2004)	38	44	59	53
Vznik samostatné republiky (1993)	46	53	58	51
Rozdělení Československa (1992)	38	42	45	40

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017. Výzkumy IVO a FOCUS 2012 a 2017.

Když se podíváme na to, jak je rozdělení Československa vnímáno dnešní optikou, tedy zda obyvatelé Česka a Slovenska vnímají tento krok jako správný nebo nesprávný, zjistíme, že v obou zemích jsou názory veřejností více méně podobné. Více než dvě pětiny občanů v obou zemích (shodně 46 %) vnímají tento krok jako správný. V Česku jej vnímá jako nesprávný 37 % lidí a necelá pětina (17 %) se k tomu neumí vyjádřit. Na Slovensku je nerozhodný postoj o něco menší (12 %), a názory na správnost a nesprávnost vyrovnanější (46 % : 42 %).

Graf 2: V roce 1993 bylo Československo rozděleno na Českou a Slovenskou republiku. Jak tento krok dnes hodnotíte?²

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. 10. – 19. 10. 2017, 905 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor. IVO a FOCUS, 4. 10. – 11. 10. 2017, 1003 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor

Názory na to, zda bylo rozdělení federace krok správný nebo nesprávný se v obou státech liší dle věku. Jak v České republice, tak na Slovensku vidíme, že jako nesprávný tento postup pocítují zejména lidé starší 65 let. U středních generací jsou oba postoje přibližně vyrovnané a v nejmladších věkových skupinách významně stoupá podíl těch, kteří se k otázce správnosti nebo nesprávnosti neumí vyjádřit. U těch, kteří názor vysloví, pak převládá mínění o správnosti rozdělení.

Vzhledem k tomu, že ve výzkumu byla kromě otázky na dnešní hodnocení rozdělení federace pokládána i otázka, jaké názory zastávali respondenti v roce 1992 a 1993, je možné podívat se na jistý vývoj názorů, tedy alespoň tak, jak jej deklarují sami dotázaní dnes. Vzhledem k tomu, že jde o dotaz na postoj zastávaný v době rozdělení, do této analýzy byli zahrnuti pouze ti respondenti, kteří byli v době dělení společného státu plnoletí, tedy dnes jim je 43 a více let.

Tři pětiny těchto pamětníků vypovídají, že v době rozdělení byli proti tomuto kroku, o něco více než čtvrtina byla pro. Jejich dnešní postoje jsou trochu jiné a názory na správnost a nesprávnost rozdělení jsou vyrovnané. V případě České republiky příznivci rozdělení zůstávají ve velké míře věrni svému tehdejšímu přesvědčení i dnes, alespoň dle svých deklarací, avšak jistá část těch, kteří byli proti rozdělení dnes myslí, že to byl správný krok. Zajímavým zjištěním je, že aktuální názory pamětníků se v obou zemích dost podobají, pro i proti získávají stejné, dá se říci vyrovnané zastoupení. Ačkoliv by se z aktuálních deklarací mohlo zdát, že v České republice proběhla větší názorová změna než na Slovensku právě směrem od odpůrců rozdělení k zastáncům, není tomu tak. Na Slovensku totiž dochází k mírné reinterpretaci minulého postoje, jelikož z výzkumu Centra pro sociální analýzu z roku 1993 vyplývá, že poměr názorů byl následovný: pro 29 %, proti 66 %, neví 5 %.

² Znění otázky: Jak tento krok dnes hodnotíte?

Tabulka 2: Postoje občanů ČR a SR k rozdělení společného státu (názory „pamětníků“ - lidí 43+ deklarované v říjnu 2017)

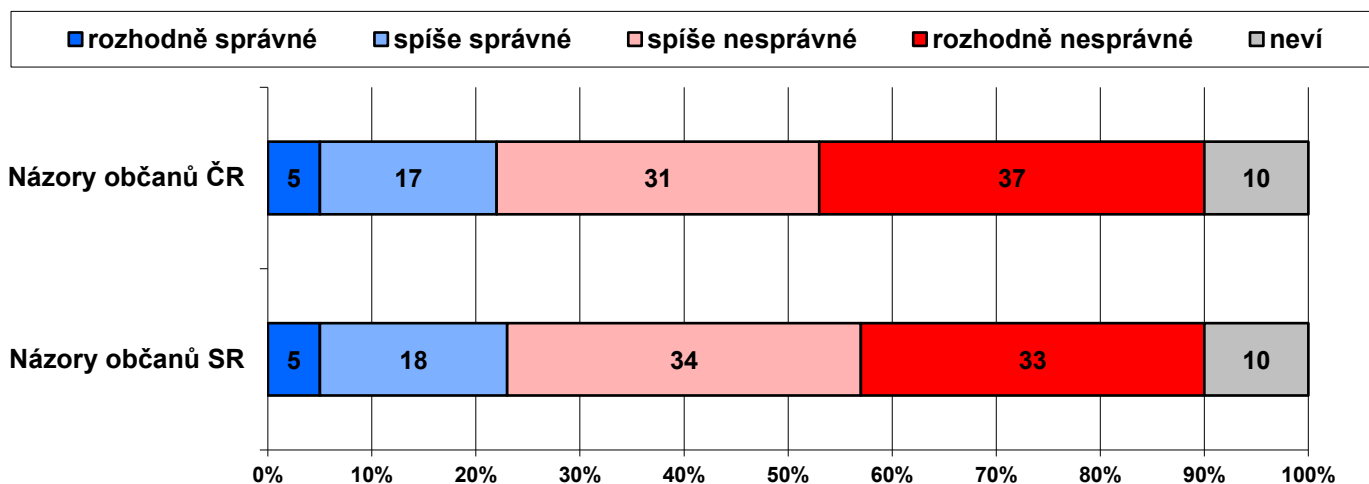
	Česká republika		Slovenská republika	
	Původní postoj v roce 1992/3	Aktuální postoj	Původní postoj v roce 1992/3	Aktuální postoj
Pro rozdělení	27	46	35	44
Proti rozdělení	60	44	57	49
Neví	13	10	8	7
Celkem	100	100	100	100

Pozn.: Procenta ve sloupci

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. 10. – 19. 10. 2017, 518 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor. IVO a FOCUS, 4. 10. – 11. 10. 2017, 548 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor

V názoru na to, zda bylo rozdělení společného státu bez referenda správné, se obě společnosti v podstatě shodují na nesprávnosti tohoto postupu, když jej takto vnímají více než dvě třetiny české i slovenské veřejnosti, za správný jej označuje o něco více než pětina v obou státech.

Graf 3: Bylo rozdělení bez referenda správné?³

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. 10. – 19. 10. 2017, 905 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor. IVO a FOCUS, 4. 10. – 11. 10. 2017, 1003 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor

S vnímáním tohoto postupu jako správného nebo nesprávného silně souvisí hodnocení samotného rozdělení, konkrétně vnímání samotného rozdělení jako správného či nesprávného kroku. V obou zemích tzv. zastánci, čili ti, kdo rozdělení samotné považují za správný krok, rovněž mnohem častěji připouštějí nepotřebnost referenda, naopak mezi odpůrci rozdělení nebo nerozhodnutými se takový postoj téměř nevyskytuje.

³ Znění otázky: CZ: O rozdělení Československa rozhodli politici bez toho, že by se občané k tomu mohli vyjádřit v referendu. Bylo rozdělení bez referenda, podle Vás, správné nebo nesprávné?; SK: O rozdělení Česko-Slovenska rozhodli politici bez toho, aby sa občania k nemu mohli vyjadriť v referende. Bolo rozdelenie bez referenda, podľa vás, správne alebo nesprávne?

Tabulka 3: Bylo rozdělení bez referenda správné? (názory současných zastánců a odpůrců)

	Česká republika		Slovenská republika	
	správné	nesprávné	správné	nesprávné
zastánci rozdělení	43	50	44	48
odpůrci rozdělení	4	93	3	95
nerozhodní	5	62	5	45

Pozn.: Procenta v řádku (za každou zemi). Dopočet do 100 % tvoří odpovědi neví.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. 10. – 19. 10. 2017, 905 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor. IVO a FOCUS, 4. 10. – 11. 10. 2017, 1003 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor

Jak je vidět z časového srovnání v tabulce 4, názory, zda bylo rozdělení bez referenda správné či nesprávné, jsou velmi stabilní a ani po pěti letech nedochází k žádnému významnému posunu.

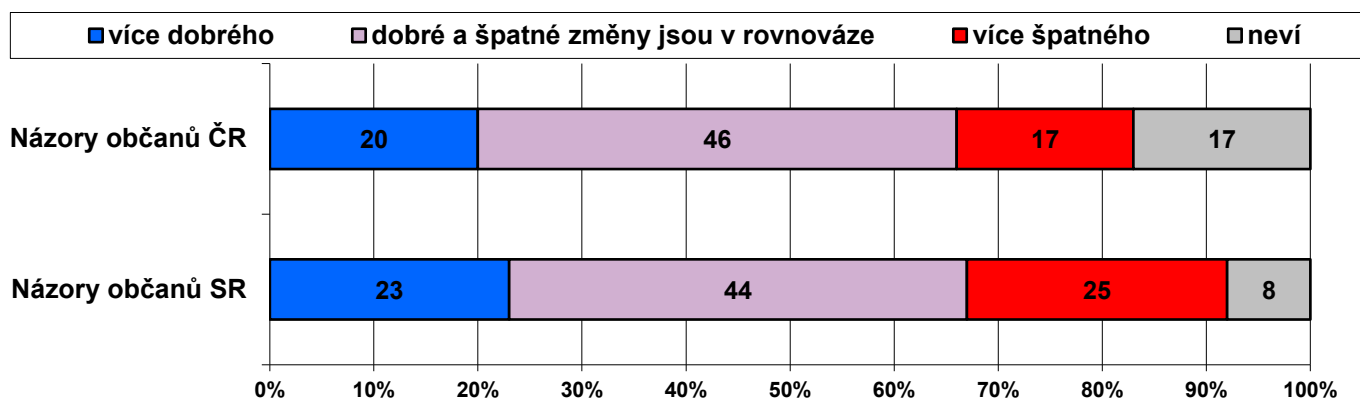
Tabulka 4: Bylo rozdělení bez referenda správné? (časové srovnání)

	Česká republika		Slovenská republika	
	2012	2017	2012	2017
rozhodně správné	6	5	5	5
spíše správné	15	17	15	18
spíše nesprávné	33	31	34	34
rozhodně nesprávné	36	37	36	33
neví	10	10	10	10

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017. Výzkumy IVO a FOCUS 2012 a 2017.

Pokud se podíváme, jak občané hodnotí to, co vznik samostatných států přinesl, zjistíme, že největší podíl, v obou zemích více než dvoupětinový, vnímá změny neutrálně, pozitiva i negativa jsou pro ně v rovnováze. Vyloženě kladně nebo vyloženě záporně vidí změny po vzniku republik v každém státě zhruba stejný podíl lidí, v České republice na úrovni jedné pětiny, na Slovensku na úrovni jedné čtvrtiny. Rozdíl mezi oběma zeměmi je především v tom, že na Slovensku se lidé k této otázce umí častěji vyjádřit, v České republice se o něco více uchylují k odpovědi neví.

Graf 4: Vznik samostatné republiky přinesl Česku/Slovensku⁴

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. 10. – 19. 10. 2017, 905 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor. IVO a FOCUS, 4. 10. – 11. 10. 2017, 1003 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor

⁴ Znění otázky: CZ: Pokud byste měl celkově zhodnotit vznik samostatné České republiky po rozdělení Československa, přinesl, podle Vás, Česku...; SK: Ak by ste však mali celkovo zhodnotiť vznik samostatnej SR priniesol, podľa vás, pre Slovensko...

I názor na to, zda vznik samostatných republik přinesl pozitivní nebo negativní věci, úzce souvisí s tím, zda je rozdělení vnímáno jako správný nebo nesprávný krok, tedy zda jsou lidé zastánci či odpůrci rozdělení. Zastánci rozdělení mnohem častěji volí kladnou odpověď, odpůrci naopak zápornou, přičemž neutrální postoj je u obou skupin v zásadě zastoupený ve stejné míře.

Tabulka 5: Vznik samostatné republiky přinesl Česku/Slovensku (názory současných zastánců a odpůrců)

	Česká republika		Slovenská republika	
	zastánci rozdělení	odpůrci rozdělení	zastánci rozdělení	odpůrci rozdělení
více dobrého	37	5	47	2
dobré a špatné změny jsou v rovnováze	47	47	43	44
více špatného	6	34	9	47
neví	10	14	1	7

Pozn.: Procenta ve sloupci.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017. Výzkumy IVO a FOCUS 2012 a 2017.

Z hlediska změn postojů v čase nedošlo na Slovensku od minulého šetření k žádným významným posunům, zatímco v Česku velmi mírně oslabilo pozitivní vnímání změn a lidé se o něco častěji přiklonili k neutrálnímu hodnocení.

Tabulka 6: Vznik samostatné republiky přinesl Česku/Slovensku

	Česká republika		Slovenská republika	
	2012	2017	2012	2017
více dobrého	26	20	21	23
dobré a špatné změny jsou v rovnováze	43	46	43	44
více špatného	16	17	27	25
neví	15	17	9	8

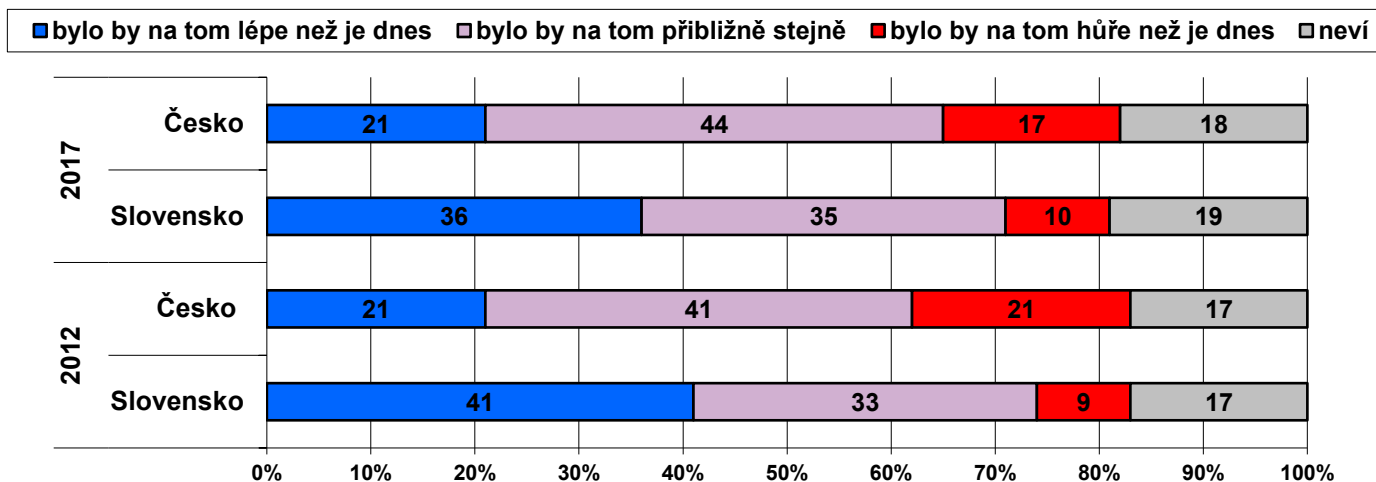
Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017. Výzkumy IVO a FOCUS 2012 a 2017.

Jiný typ pohledu nejen na rozdělení, ale i na vzájemné postavení obou zemí a situaci v nich nabízí hypotetická otázka, kdy respondenti v České republice uvažovali, jak by se situace v jednotlivých zemích vyvíjela, pokud by se Československo nerozdělilo. Z odpovědí na tuto otázku plyne, že při pohledu na Českou republiku je největší podíl lidí přesvědčen, že by na tom byla naše země přibližně stejně, pětina (21 %) jí v případě zachování společného státu přisuzuje lepší vyhlídky, podobný podíl (17 %) naopak horší. Ve srovnání s rokem 2012 se toto rozložení názorů výrazně neproměnilo.

V případě Slovenské republiky je však patrná jiná představa. Čeští občané jsou do velké míry přesvědčeni, že v případě zachování společného státu by na tom Slovensko bylo výrazně lépe, relativně velký podíl také připouští, že by na tom bylo stejně. Naopak podíl těch, kteří si myslí, že by na zachování společného státu Slovensko trafil, je ve srovnání s míněním o Česku viditelně menší. Podle obyvatel České republiky je to tedy právě Slovensko, které by více profitovalo, pokud by federace zůstala zachována.

Jak je vidět z časového srovnání, tento pocit výhodnosti setrvání ve společném státě právě pro Slovensko u českých občanů poněkud oslabil (41 % v roce 2012 : 36 % v roce 2017).

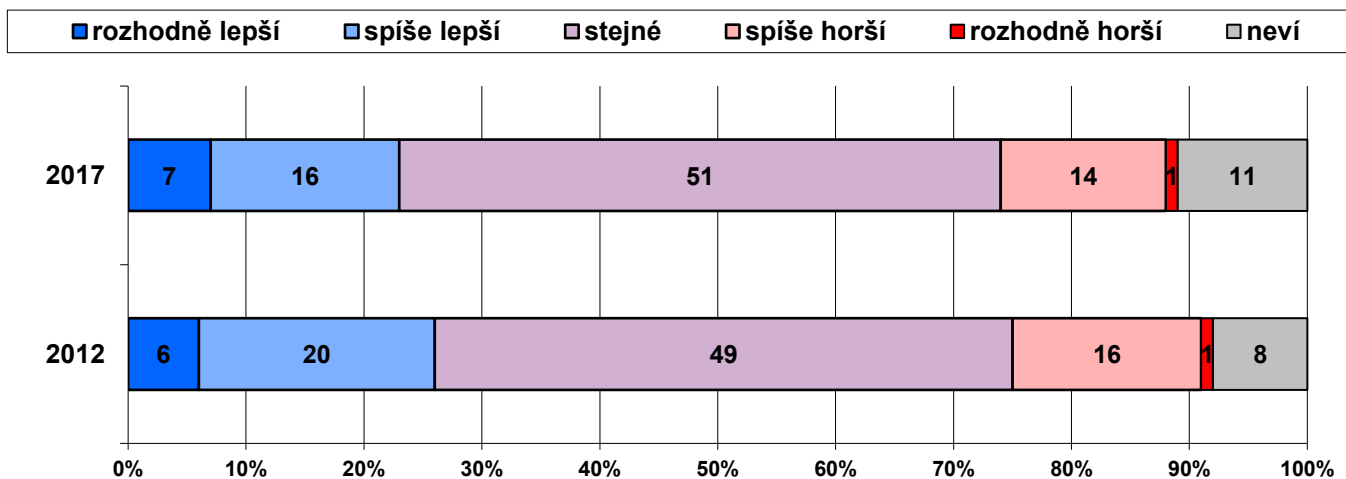
Graf 5: Pokud by se Československo nerozdělilo, jak by na tom dnes bylo...? (názory obyvatel ČR)⁵

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017.

Poměrně tradičním tématem při hodnocení Česka a Slovenska jak v politické, tak ve společenské rovině, jsou vztahy obou národů. Jak je vidět, podle většiny českých občanů (51 %) jsou současné vztahy stejné jako před rozdělením, necelá čtvrtina (23 %) je považuje za lepší a 15 % za horší. Tento postoj je přitom v čase relativně stabilní.

Graf 6: Současné vztahy Čechů a Slováků oproti době před rozdělením jsou:⁶

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017.

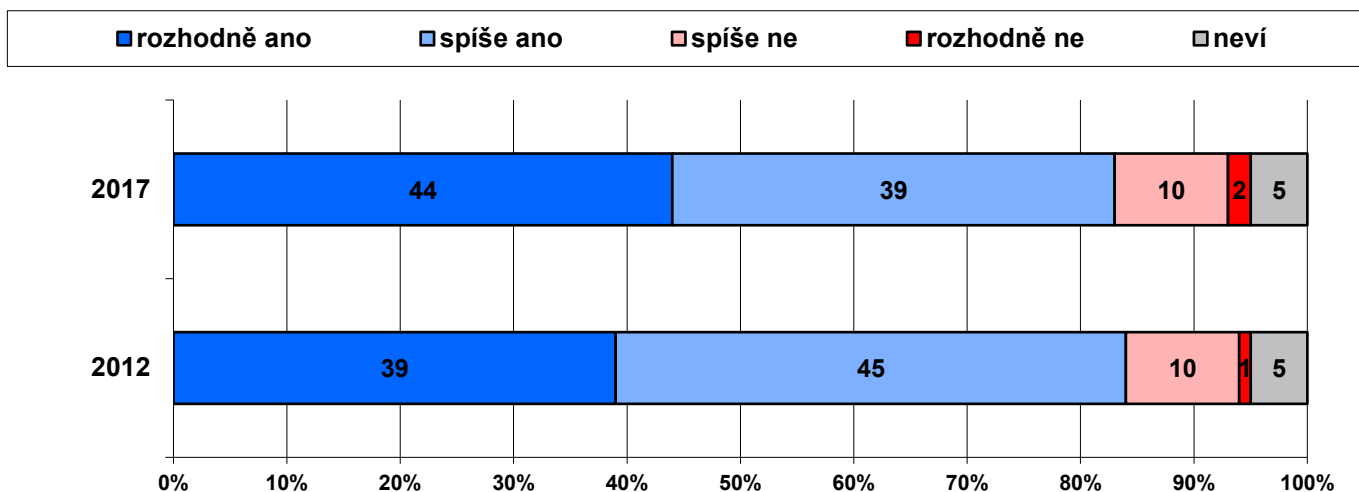
K tomu, nakolik výjimečné jsou vztahy obou států, míří i normativní otázka, zda by tyto vztahy měly být bližší než s ostatními sousedními zeměmi. Naprostá většina obyvatel České republiky (83 %) je v tomto případě přesvědčena, že by tomu tak být mělo, tedy že by vztahy obou zemí měly být užší. Tento názor se přitom od posledního měření před

⁵ Znění otázky: Představte si, že by se Československo nerozdělilo a vydrželo pohromadě jako jeden stát. Jak by na tom dnes bylo Česko? / A jak by na tom dnes bylo Slovensko?

⁶ Znění otázky: Jsou podle Vás současné vztahy mezi Čechy a Slovaky oproti době před rozdělením...

pěti lety v podstatě nezměnil, jelikož celkový podíl kladných odpovědí zůstává nad 80 %, a pouze v tom současném měření zaznamenáváme o něco vyšší zastoupení rozhodných odpovědí.

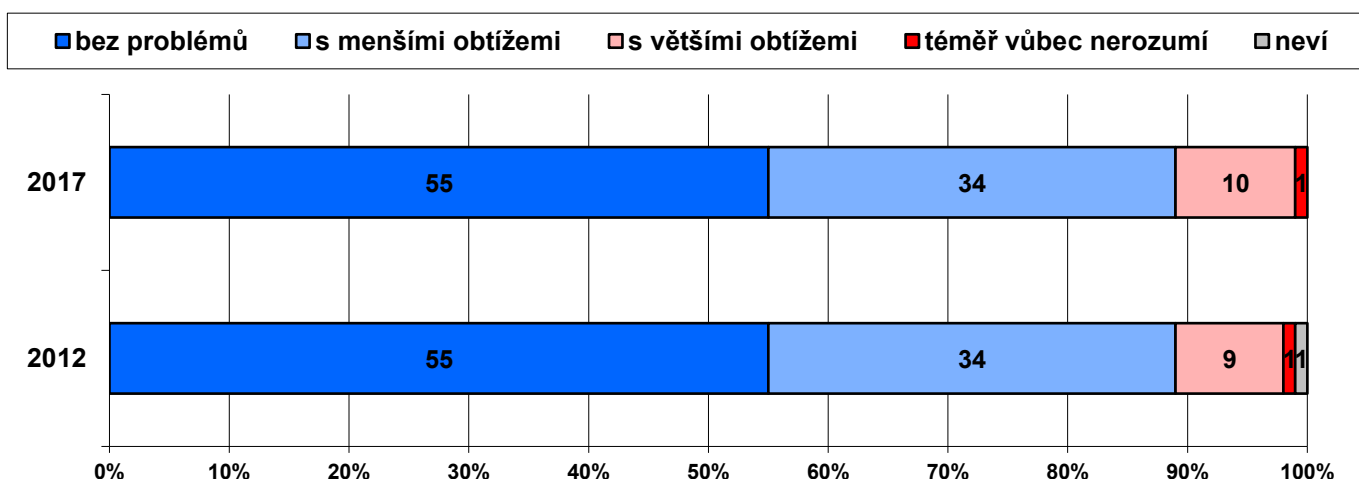
Graf 7: Měla by Česká republika mít se Slovenskem bližší vztahy než s ostatními sousedními zeměmi?⁷

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017.

Součástí zmíněné blízkosti obou společností je i schopnost porozumět jazyku druhého národa. Jak je vidět z grafu 8, subjektivní pocit porozumění slovenštině je u českých občanů poměrně vysoký, když více než polovina (55 %) deklaruje, že rozumí bez problémů, a další třetina (34 %) s menšími obtížemi. Klíčovým rozlišujícím faktorem je v tomto případě věk. V nejmladší kategorii 18 až 29 let deklaruje bezproblémové porozumění pouze 29 % lidí, přičemž v kategorii 60 a více let jsou to tři čtvrtiny (74 %). Naopak větší obtíže, nebo že nerozumí vůbec, připouští 23 % lidí z nejmladší věkové skupiny a pouze 6 % z té nejstarší (viz tabulku 7).

Graf 8: Nakolik lidé rozumí slovenštině?⁸

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017.

⁷ Znění otázky: Měla by podle Vás Česká republika mít se Slovenskem bližší vztahy než s ostatními sousedními zeměmi?

⁸ Znění otázky: Nakolik rozumíte slovenštině?

Tabulka 7: Nakolik lidé rozumí slovenštině? (rozdíly podle věku v %)

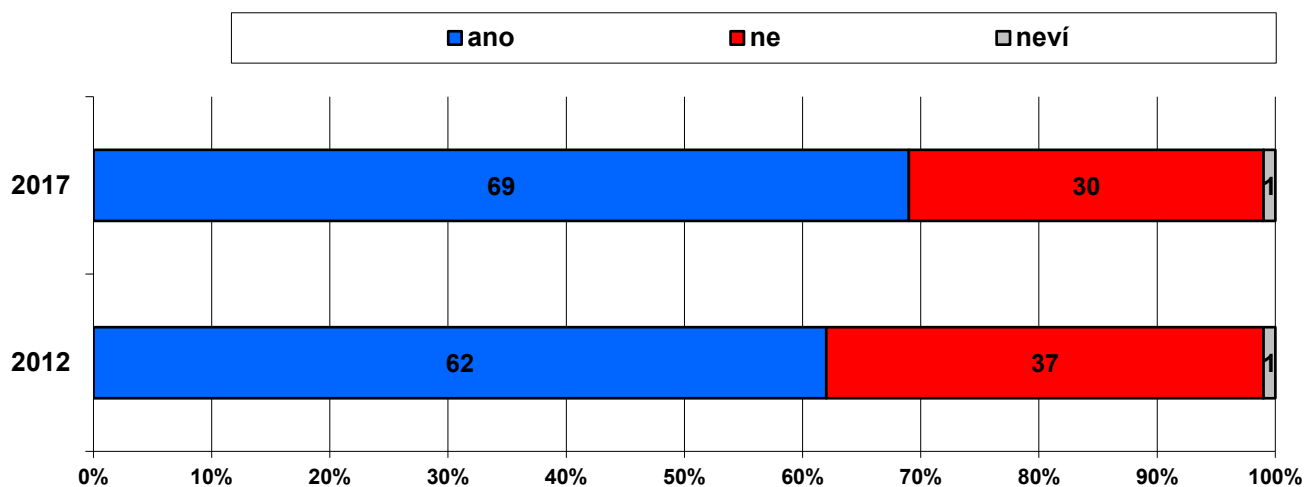
	18-29 let	30-44 let	45-59 let	60 a více let
bez problémů	29	48	62	74
s menšími obtížemi	47	41	30	19
s většími obtížemi	20	10	7	6
téměř vůbec nerozumí	3	1	1	0

Pozn.: Procenta ve sloupci. Dopočet do 100 procent tvoří odpovědi neví.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 9. 10. – 19. 10. 2017, 905 respondentů starších 18 let, osobní rozhovor.

Poslední zjišťovanou otázkou bylo, nakolik časté jsou osobní kontakty Čechů a Slováků. Jak je vidět z grafu 8, osobní kontakty jsou poměrně běžné, více než dvě třetiny dospělé populace České republiky deklarují, že mají přátele nebo známé mezi Slováků. Co se týče rozdílu v kontaktech s obyvateli Slovenska mezi jednotlivými věkovými skupinami, nejsou tyto rozdíly statisticky významné a lze konstatovat, že kontakty jsou u všech věkových skupin poměrně intenzivní.

Graf 9: Má přátele/známé mezi Slováků?⁹

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., Naše společnost 2012 a 2017.

⁹ Znění otázky: Řekněte, prosím, máte přátele nebo známé mezi Slováků?

Technické parametry výzkumu

<i>Výzkum:</i>	<i>Naše společnost, v17-10</i>
<i>Realizátor:</i>	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Projekt:</i>	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>9. 10. - 19. 10. 2017</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Český statistický úřad</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>934</i>
<i>Počet dotázaných od 18 let:</i>	<i>905</i>
<i>Počet tazatelů:</i>	<i>212</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem - kombinace dotazování CAPI a PAPI</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Otázky:</i>	<i>PO.9, PO.10, PO.11, PO.92, PO.95, PO.96, PO.97, PO.66, PO.100, PO.101, OV.196</i>
<i>Kód zprávy:</i>	<i>po171205</i>
<i>Zveřejněno dne:</i>	<i>5. prosince 2017</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Paulína Tabery</i>

<i>Realizátor:</i>	<i>Inštitút pre verejné otázky; sběr dat agentura FOCUS</i>
<i>Termín terénního šetření:</i>	<i>4. 10. – 11. 10. 2017</i>
<i>Výběr respondentů:</i>	<i>Kvótní výběr</i>
<i>Kvóty:</i>	<i>Kraj (Oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání, národnost</i>
<i>Zdroj dat pro kvótní výběr:</i>	<i>Štatistický úrad SR</i>
<i>Reprezentativita:</i>	<i>Obyvatelstvo SR ve věku od 18 let</i>
<i>Počet dotázaných:</i>	<i>1003</i>
<i>Metoda sběru dat:</i>	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
<i>Výzkumný nástroj:</i>	<i>Standardizovaný dotazník</i>
<i>Zpracovala:</i>	<i>Zora Bútorová</i>

Slovníček pojmů:

Kvótní výběr – napodobuje strukturu základního souboru (u nás je to obyvatelstvo České republiky starší 15 let) pomocí nastavení velikosti vybraných parametrů, tzv. kvót. Jinými slovy kvótní výběr je založen na stejném procentuálním zastoupení vybraných vlastností. Pro tvorbu kvót používáme údaje z Českého statistického úřadu. V našich výzkumech jsou stanoveny kvóty na pohlaví, věk, vzdělání, region a velikost obce. Vzorek je tedy vybrán tak, aby procentuální podíl např. mužů a žen ve vzorku odpovídal procentuálnímu podílu mužů a žen v každém kraji ČR. Podobně je zachován procentuální podíl obyvatel jednotlivých krajů ČR, občanů různých věkových kategorií, lidí s různým stupněm dosaženého vzdělání a z různých velkých obcí.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.]